

Kl
1140

Tc. 43.

IN RIS FEVDALIS

FRANCO-LYNERGEE

LECTURAE ACADEMICAE

THEODORUS

GOTTINGAE

MDCCCLXXXIII

CONSPECTVS
IVRIS FEVDALIS

SIGILLATIM
BRVNSVICO-LVNEBVRGICI.

IN VSVM
LECTIONVM ACADEMICARVM

A V C T O R E
D. THEOD. HAGEMANN

PROF. IVR. IN ACADEM. HELMSTADIENSI.

GOETTINGAE,
SVMTIBVS VIDVAE ABRAH. VANDENHOECK.
MDCCLXXXVI

CONTRACTVS
IVRIS FEVDALIS
SICILIAE
BRVNSTICO-LVNBVRGICI

IN VITA
LECTIOHVM AC ACADEMICARVM

AUCTORE
D. THOMAS

KOEN. FRIED.
UNIVERS.
ZU HALLE

GOETTINGAE
KUNIGL. ALTE AKADEMIE
MDCCLXXVI

Vix necesse est, ut lectores certiores faciam, me hunc iuris feudalis sigillatim Brunsvico-Luneburgici conspectum, maximam partem systemate, a Viris Perill. G. E. LVD. BOEHMERO et DAN. NETTELBLADIO in iure feudali tradito, superstruxisse, quippe quod ipsa eius perlectio optime docebit. Propositum autem in concinnando hocce libello imprimis habui, filum tradere iis, qui in iure feudali speciatim B. L. addiscendo, studium suum collocare velint, quod secuti, facilius in hoc studio versari possent. Ut autem hic conspectus aliorum usibus quodammodo inserviret, scriptores tum ius feudale B. L. universum illustrantes, tum materias, quas equidem strictim tantum attigi, accuratius exponentes, quantum a me fieri potuit, suo quemque loco laudavi. Totum vero scriptorum agmen, ius feudale B. L. stringentium, exscribere, non ex re aut consilio esse mihi videbatur. Interim tamen scripta ad ius feudale B. L. facientia, et

doctrinas in ipso conspectu forsan omiffas,
v. c. nexum feudalem Augustae Domus
B. L. erga Imperatorem et Imperium, ex-
pectativas August. Domo B. L. concessas ¹⁾
etc. in lectionibus ipsis semper supplebo.
Etenim scio, scriptores vel universe vel
speciatim ius feudale B. L. tractantes, aut
rariores aut saltem paucis praesto esse.
Quare etiam apud animum constitui, ea
scripta, haecenus sparsim exstantia, sub
titulo: *Collectio dissertationum ius feudale
B. L. illustrantium*, iunctim mox edere.
Quo exaratum conspectum non modo
utiliorem et accommodatiorem lectionibus,
sed etiam aliorum usibus aptiorem fore,
putavi. Qua spe, nisi fallor, non inutile
quid me moliri arbitrabor. Ceterum lecto-
rum veniam mihi expeto, ut, si quae omi-
ferim, nonnulla alieno loco posuerim,
mihi ignoscant; cum expectari fere nun-
quam possit, ut eiusmodi conspectus omni-
bus numeris absolutus evadat. Scripsi
Gottingae d. XX April. MDCCCLXXXVI.

¹⁾ Cf. HEN. ANDR. KOCH tr. de expectativ. et invest.
event. p. 151.

CONSPECTVS
IVRIS FEVDALIS SIGILLATIM BRVN-
SVICO-LVNEBVRGICI.

CAPVT I.

Sistens praecognoscenda ad ius feudale B. L.

Praecognoscenda iurisprudentiae feudalis Brun-
suico-Luneburgicae complectuntur doctrinas:

A) DE IVRE ET IVRISPRVDENTIA FEVDALI, et
quidem

1) *de Feudis in genere*, nimirum

a) de nomine feudi ¹⁾

b) de fidelitate ²⁾

c) de definitione feudi

d) de

¹⁾ FRANC. CONRADI *de nominibus german. feode et
Lehn*. Helmst. 1713 ap. IENICHEN in *thes. iur. feud.*
T. I. p. 561. GRUPPEN *observ. rer. et antiq. Germ.*
obs. 18.

²⁾ PERILL. GE. LVD. BOEHMER in *observ. iur. feud.*
obs. III.

d) de causis feudorum.

e) de origine feudorum maxime in terris
B. L. ³⁾

II) *de ipsa iurisprudentiae feudalis definitione,
et eius partibus* ⁴⁾.

B) DE FONTIBVS VNDE IVRA ET OBLIGATIONES
CIRCA FEVDA B. L. HAVRIVNTVR, ubi agendum

I) DE FONTIBVS IPSIS, qui sunt:

A) *Leges feudales stricte sic dictae,*

1) *scriptae* ⁵⁾,

a) *domesticae* ⁶⁾, quae sunt

α) *Recessus comitiorum provinciales et leges generales* ⁷⁾

β) Pa-

³⁾ GEBAYER *de Orig. feudi qua vocem qua rem non externis sed german. ap. IENICHEN l. c. T. I. p. 486.*
GE. LVD. BOEHMER *de feudis ex veterum Francorum beneficiis enatis, in observ. iur. feud. p. 65.* SENC-
KENBERG *de feudis Brunsvic. (Götting. 1738.) cap.*
II. §. 9. DE SELCHOW *Anfangs-Gründe des Braunschw.*
Lüneburg. Privat-Rechts §. 565. MASCOV *in notitia iur. Brunsvic. et Lüneburg. §. 10.* LEYSER *Sive Resp.* WISSMANN *de feud. Brunsvic. Cap. II. Sect. I.* PFEFFINGER *in Virriar. illustr. T. II. p. 165. seq.*

⁴⁾ BOEHMER *in iure feud. §. 5. seqq.*

⁵⁾ ENGELBRECHT *de genuinis decis. iur. fontibus in terris Brunsvic. Lüneburg. Helmit. 1719.* DE SELCHOW *Abhandl. von den Quellen des Braunschw. Lüneburg. Staats- und Privat-Rechts. Götting. 1760. 4.*

⁶⁾ SENCKENBERG *l. c. §. 5.*

⁷⁾ MASCOV *l. c. §. 13.* DE SELCHOW *Magazin für die Teutschen Rechte und Geschichte T. I. Götting. 1779.* LVNIG *in corp. iur. feud. T. II. p. 1354. seqq.*

- β) Pacta Principum successoria et de hereditunda familia inita⁸⁾;
 γ) speciales curiae feudalis dispositiones⁹⁾,
 δ) leges Imperii fundamentales.

b) peregrinae.

- α) Longobardicae¹⁰⁾, quarum auctoritas in terris B. L. determinatur¹¹⁾.

2) non scriptae.

- α) consuetudines curiarum feudalium¹²⁾,
 β) mores ex iure feudali Saxonico usu et observantia in Curiis passim recepti¹³⁾.

B) *vel legitimae domini directi et vasallorum dispositiones v. c. pacta familiae, litterae investiturae etc.*

II) DE

⁸⁾ I. H. HOFFMANN *codex pactorum gentiliorum B. L. ab Henr. Leone ad nostra usque temp. Ms.* Cf. de BRAVN *biblioth. Brunsvic. Luneburg.* n. 1123. ERATH *von den Theilungen in Braunschv. Luneburg. Hause.* Francof. 1763. 4.

⁹⁾ *vc. constitutio de praestandis feudalibus.* SENCKENBERG l. c.

¹⁰⁾ *Ius Longobardicum sub nomine der allgemeinen Lehnrechte* occurrit in HENRICI IVLII *renovata constitut. wegen nicht Veräußerung und Beschwerung der Lehn Erbenzins- und Meyer-Güter* d. d. 2. April. 1604. ENGELBRECHT *de genuinis decis. iur. fontibus* §. 18. MASCOV l. c. §. II.

¹¹⁾ DE SELCHOW l. c. §. 564.

¹²⁾ SENCKENBERG l. c. §. I. seqq. MASCOV l. c. §. II.

¹³⁾ SENCKENBERG l. c. *Dicatur de usu iuris feud. Saxonici in terris B. L. et de eius abrogatione.* V.

II) DE SVBSIDIIIS IVRISPRVDENTIAE FEVDALIS GENERATIM ¹⁴⁾ ET SPECIATIM IVRIS FEVDALIS B. L. Quae sunt

A) *historica* ¹⁵⁾, quo pertinet

1) historia institutorum ipsa feuda ¹⁶⁾, militiam ¹⁷⁾ et officia aulica ¹⁸⁾ concernentium.

2) cognitio et lectio diplomatum ¹⁹⁾

3) an-

CHRIST. LVD. SCHEIDT *in prolus. quam ob causam in terris B. L. iura Saxonica abrogata fuerint* Götting. 1738. et DE SELCHOW *Beweis, dass das Sachsen Recht in den hiesigen Landen niemals durchgängig gegolten habe in den Hannöverschen Beytr. d. a. 1760. p. 1306. seqq. idem in B. L. Privat - Rechte §. 536. ENGELBRECHT l. c. §. 18. MASCOV l. c. §. 11. et 12.*

¹⁴⁾ IO. IAC. SORBER *de legitimis subsidiis ad solidam cognitionem in iurisprud. feudali adspirandi* Marb. 1754.

¹⁵⁾ ANT. ULR. ERATH *conspetus historiae Br. Luneb. univers.* Brunsvig. 1745. f. KOCH *Versuch einer Pragmatischen Geschichte des Hauses Br. Luneb. Brunf.* 1764. 8. DE SELCHOW *Gesch. des Hauses Braunschw. und Luneb. §. 9. seqq.*

¹⁶⁾ SENCKENBERG *in prodromo iur. feud. Cap. I. §. 5. et cap. II. §. 1.*

¹⁷⁾ GE. LVD. BOEHMER *de iuribus et obligat. ex statu militari descendantibus.* Götting. 1750.

¹⁸⁾ IO. DAV. KOEHLER *von den Erb - und Hofämtern des Herzogthums Braunschw. und Luneb. SCHEIDT in obs. ad MOSERI Braunschw. Luneb. Staats - Recht p. 484. seqq. CHRIST. GOTTL. BVDER disp. de feudis official. heredit. provinc. Germ. c. I. §. 8. et c. 4. §. 10.*

¹⁹⁾ BOCRIS *de Orig. et fontibus iuris feudal. ex diplomar. ap. IENICHEN l. c. T. I. p. 609. SENCKENBERG in*

3) antiquitates ²⁰⁾
4) historia litteraria iuris feudalis, cuius partes sunt:

- a) biographia feudalis, quae Ictorum qui iurisprudentiam feudalem maxime B. L. excoluerunt, notitiam dat.
- b) historia iurisprudentiae feudalis generatim ²¹⁾ et speciatim B. L. ²²⁾
- c) bibliographia feudalis generatim ²³⁾, et speciatim, quae scriptores iuris feudalis B. L. maxime notatu dignos enumerat ²⁴⁾. Quorum diversa sunt genera:

1) *Scripta, quae universum ius B. L. ordine qualicunque systematico exponunt:*

- a) GE. ENGELBRECHT *compendium iurisprudentiae.* Helmst. 1697. 4.
- b) GE.

in prodr. Cap. 4. §. 9. DE SELCHOW Br. Lüneb. Geschichte. §. 7.

²⁰⁾ IOACH. MADER *antiquit. Brunsvic.* Helmst. 1678. 4. SELCHOW l. c. §. 6. SENCKENBERG l. c. Cap. I. §. 7.

²¹⁾ DE WESTPHAL *medit. pragmat. de factis atque usu studii iuris feudalis in Germania* ap. IENICHEN l. c. T. I. p. 135. Plures, qui historiam iuris feudalis concinnarunt, scriptores sistit LIPPEN. *in biblioth. iurid.* T. I. p. 499.

²²⁾ ENGELBRECHT *de genuin. decis. iur. font.* MASCOV l. c. §. I. seqq.

²³⁾ De qua in praelectionibus.

²⁴⁾ de PRAVN *biblioth. Brunsvic. Lüneburg.* ERATH *biblioth. Brunsvic. Lüneburg. conspect. histor. B. L. praemissa.*

- b) GE. ENGELBRECHT *Collatio iuris Communis et Brunsvic.* Helmst. 1703.
- c) CONRAD. ENGELBRECHT *genuin. decis. iur. fontes in terris Brunsvic. et Luneburg.* Helmst. 1719.
- d) HEN. ROGER. HASEN *axiomata iuris ex legibus quibusdam notabilior. tam provincial. quam Brunsvic. Luneburg.* Hanov. 1730. 8.
- e) GOTTH. MASCOV *notitia iuris Brunsvic. et Luneburg.* Götting. 1738.
- f) IO. PAUL KRESS *differentiae iuris Commun. et Brunsvic.* Helmst. 1740.
- g) DE SELCHOW *Anfangs-Gründe des Braunschw. Lüneb. Privat-Rechts.* Gött. 1760.
- 2) *Scripta, quae singula iuris feudalis B. L. capita tangunt, et miscellanea continent:*
- a) IO. STVCKII *consilia.* Francofurt. 1660. f.
- b) ANDR. KNICHEN *opera.* Hanov. 1613. f.
- c) KLOCKII *consilia.*
- d) SCHOTTEL *de variis quibusdam et perantiquis in Germ. iuribus cum addit. Io. Wilh. GERICKEN.* Guelpherb. 1718. 8.
- e) IO. PHIL. ODELEMS *curiöse Rechts-sachen.* Brunf. 1730. 4.
- f) GOE-

- f) GOEBEL *Helmst. Nebenstunden*. P. II. c. 2.
- g) GE. DAV. STRVBEN *observ. iur. et histor.* Hildesf. 1735.
- h) TOB. CHRIST. REINHARTH *observ. ad Christinaeum*. Erf. 1735. f.
- i) CHRIST. VLR. GRVPEN *discept. forens. et observ.* Gott. 1740. 4.
- k) GE. DAV. STRVBEN *Nebenstunden*.
- l) SCHEIDT *annotat. ad MASOREI Braunsch. Lüneb. Staats-Recht.* Gotting. 1757. 8.
- m) PVFEDORFF *observ. ius universi.*
- n) GE. DAV. STRVBEN *Rechtliche Bedenken* ²⁵⁾.
- 3) *Scripta, quae ius feudale B. L. in specie exponunt* ²⁶⁾
- α) *universe atque quasi per compendium* ²⁷⁾
- a) Io.

²⁵⁾ Reliqui huius classis scriptores in praelectionibus suo loco adducendi erunt.

²⁶⁾ Inter antiquissimos iuris feudalis B. L. scriptores celebratur 1) BALTHAS. CLAMMERVS *in prompruario iuris civil. et feudal.* quod saepius et novissime Lipsf. 1738. 8. editum est. Extat in illud Commentar. IOACHIMI SCHEPLITZ Francof. 1620. edit. 2) Io. THOM. CLVDII *succincta iuris feudal. delineatio.* Helmst. 1634. 4. 3) LEOP. ALB. SCHOPF *thesaurus feudal. pract.* Hemip. 1678. 4. Haec scripta in praelect. recensentur.

²⁷⁾ Generalem delineationem, non magnis cum laboris impensis factam, de feudis Brunsvic. dedit. 1) DE LVDE.

- a) IO. CHRIST. REISCKE *specimen de feudis Brunsvicens. quod maxima parte tradit differentias iuris feudal. Brunsvic. a iure Communi feudali seu Longobardico.* Hal. 1716. 8.
- b) AVGVST. LEYSER five RESP. FRID. WISSMANN *disp. de feudis Brunsvic. et Luneburg. cum accession.* LEYSERI. Helmst. 1720. rec. 1735.
- c) HEN. CHRIST. SENCKENBERG *de feudis Brunsvic. et Luneburgens.* Gotting. 1738. et addit. in eiusd. *Volum. medit. de universo iure et histor.* (Gieß. 1740. 8.) p. 287 sqq.
- d) DE SELCHOW *Anfangs-Gründe des B. L. Privat-Rechts* P. IV.

β) *quoad singula capita:*

- a) GE. ENGELBRECHT *dissert. de Servitiis Vasallor. militaribus.* Helmst. 1706.
- b) KOCH *de expectativ. et investitura eventuali* (Helmst. 1735.) p. 151.
- c) IO. AVG. HELLFELD five RESP. IAC. RAVE *de simultanea investitura in terris B. L.* len. 1761.
- d) LVD. MART. KAHLE *de variis constituendi feuda advocatiae modis et iuri-*

LVDEWIG *in observat. ad Strykii examen iuris feudal.* Francof. 1751. 8. 2) LVNIG *in Corp. iur. feud. Germ. T. II. p. 1354. seqq. adde ejusd. Tractat. von der mittebahren Ritterschafft in Deutschland* p. 1204. seqq.

iuribus praecipuis ex illis manantibus tum in Germania generatim tum in terris B. L. sigillatim. Gott. 1750.

B) *dogmatica*, quo pertinet

1) *studium iuris feudalis naturalis* ²⁸⁾)

C) *philologica*, quo pertinet

1) *ars critica quoad linguam germanicam antiquam et latino barbaram* ²⁹⁾).

²⁸⁾) *Iuris feudalis naturalis paediam dedit* GE. SAM. TREVER *in parergis Göttingenf.* T. I. lib. 3. p. 78. Illud tractant CHRIST. L. B. DE WOLF *in iure naturae* T. VI. c. 2. ENGELHARDT *in specimine iur. feud. natural.* Lips. 1742. PERILL. DAN. NETTELBLADT *in system. iurispr. natural.* P. I. lib. 2. LVD. FRID. LANGEMACK *allgemeines Lehrrecht.* Potsd. 1747. LINDHEIMER *Versuch eines allgemeinen reut-schen Lehrrechts.*

²⁹⁾) IO. GE. WACHTER *glossar. german.* CHRIST. GOTTL. HALTAUS *glossar. german. medii aevi.* IO. SAM. BRUNQVELL *de usu linguae germanicae veteris in studio iuris feud. Longobardici et germanici ap. IENICHEN* l. c. T. II. p. 125.

CAPVT II.

Continens doctrinam de concessione et acquisitione feudi.

Agitur:

A) DE NATVRA ET ESSENTIA FEVDORVM, nimirum

- 1) de essentialibus, naturalibus et accidentalibus feudi ¹⁾, indeque enata divisione feudorum in *propria* et *impropria* ²⁾.
- 2) de bonis feudo vicinis ³⁾ et contrariis ⁴⁾.

B) DE INFEVDATIONE ⁵⁾

A) in

¹⁾ CHRIST. WOLF *de notione substantialium naturalium et accidentalium feudi* ap. CONF. ZEPERNICK *Samml. auserlesener Abhandl. aus dem Lehnrechte* P. 4. p. 352. et in *ej. analect. iur. feud. T. I. p. I. seqq.*

²⁾ IO. WVRMSER *de feudis impropriis in genere et in specie.* CARL. AD. BRAVN *Gedanken über die Lehre von den uneigentlichen Lehen* ap. ZEPERNICK l. c. P. 3. p. 161.

³⁾ SENCKENBERG l. c. §. 10-13. GE. DAV. STRVBEN *de iure villicor.* Hildel. 1735. et *accession.* ibid. 1739. I. W. GOEBEL Sive Resp. RVD. AVG. NOLTEN *de singularibus quibusdam praediis rusticor. quae sunt in zerris* B. L. Helmst. 1728. NOLTEN *de iur. et consuetudin. circa villicos* Brunsvig. 1738. GOEBEL *de iure et iudicio rusticorum.* Helmst. 1742.

⁴⁾ Dicitur de allodio ut et de feudo Solari.

⁵⁾ de definitione et divisione infeudationis in praelectionibus.

2) in genere ⁶⁾, quoad

1) primam, quae peragitur:

a) vel in re concedentis propria

b) vel in re a possessore in feudum oblata, unde exit divisio feudorum in data et oblata ⁷⁾.

2) ulteriorem, quae in specie reinfeudatio dicitur ⁸⁾.

3) in specie, ubi

1) de personis feuda

a) concedentibus ⁹⁾ et

b) acquirentibus ¹⁰⁾. Hic

α) feudorum capaces vel non capaces recensentur, et

β) quaedam de vasallorum inter se vasallorumque et subditorum discrimine disputantur ¹¹⁾.

2) de

⁶⁾ Dicatur de promissione feudi et contractu feudali.

⁷⁾ SENCKENBERG l. c. §. 21. seq. *Europäischer Herold* P. I. p. 460. seqq. LEYSER l. c. p. 46. HERT. de feudis oblati.

⁸⁾ CARL AD. BRAVN de re infeudari solita.

⁹⁾ SENCKENBERG l. c. §. 14-18. LEYSER l. c. cap. II. Sect. II. SELCHOW l. c. §. 567-570.

¹⁰⁾ De feudo *nobili* atque *ignobili* in praelect. Cf. SENCKENBERG l. c. §. 19. LEYSER l. c. SELCHOW l. c. §. 571. SCHEIDT *in notis ad MOSERI B. L. Staats-Recht* p. 394. seqq.

¹¹⁾ SELCHOW l. c. §. 590. SENCKENBERG l. c. cap. 4. §. 42.

2) *de rebus in feudum dandis.*a) *in genere, et quidem*a) *ratione habitatis* ¹²⁾b) *ratione dispositionis.* Res dispositioni obnoxia, estα) *vel secularis, vel ecclesiastica, unde oritur distinctio in feudum seculare, et ecclesiasticum* ¹³⁾β) *vel publica vel privata* ¹⁴⁾, unde nata est distributio feudorum in *provincialia et privata*, et illorum iterum *in curte et extra curtem* ¹⁵⁾.b) *in specie, ratione sc. specialis obiecti infeudati, de quo variae feudorum species denominantur, veluti*a) *feudum iurisdictionis* ¹⁶⁾b) *venationis* ¹⁷⁾.c) *offi-*¹²⁾ Hic de rebus feudorum capacibus et idoneis.¹³⁾ DE SELCHOW l. c. §. 566. SENCKENBERG l. c. §. IO. LEYSER l. c. p. 48.¹⁴⁾ STRVBEN *rechtliche Bedencken* T. II. resp. I.¹⁵⁾ SCHEIDT l. c. p. 414. AVG. CHRIST. REHFELD *de feudis in Curte et extra curtem* Argent. 1744. ap. IENICHEN T. II. p. 104. BOEHMER in *obl. iur. feud.* p. 303.¹⁶⁾ CHRIST. GOTTL. BVDER *de feudo iurisdictionis in opusc.* p. 533. KLÜBER *Versuch über die Geschichte der Gerichts - Lehen.* Erlang. 1785.¹⁷⁾ ORIGIN. GVELF. T. III. p. 757. STRVBEN *Nebensunden* P. II. *obl. II.* Plura huc spectantia deprehen-

- c) officii. ¹⁸⁾
 d) postarum ¹⁹⁾.
 e) advocatiae ²⁰⁾.
 f) iuris patronatus ²¹⁾.
 g) decimarum ²²⁾.
 h) pignoratitium ²³⁾.
 i) pecuniarum ²⁴⁾.

k) an-

henduntur in iurium deductionibus BILDERBECKIANIS, LVBBIANIS, nec non LIEBHABERIANIS.

- ¹⁸⁾ KOEHLER von den Erbhofämtern des Herzogthums Braunschweig-Lüneburg. SCHEIDT l. c. p. 484. 487. 491. 496. 502. 505. 573. SENCKENBERG l. c. §. II. LEYSER l. c. p. 44. et 48.
- ¹⁹⁾ Integras investiturae litteras de iure postarum in terris B. L. Comiti DE PLATEN a GEORGIO M. B. R. anno 1715. datas, exhibet LVNIG in Corp. iur. feud. T. II. p. 1366.
- ²⁰⁾ KAHLE de variis feuda advocatiae constituendi modis sigillatim in terris B. L. SCHEIDT l. c. LVNIG l. c. p. 1382. ORIGIN. GVOLF. T. 4. p. 208. STRVBEN Nebenstunden P. I. observ. 3.
- ²¹⁾ SENCKENBERG l. c. §. 19.
- ²²⁾ GE. LVD. BOEHMER de origine decimarum in Germania Tom. III. elect iur. civ. p. III. seqq. ORIGIN. GVOLF. T. 4. p. 504. DAN. NETTELBLADT Sive Resp. AD. LVD. BOEHMER de feudo decimarum. Hal. 1770. STRVBEN Nebenst. P. 5. p. 219.
- ²³⁾ Braunsch. Anzeig. d. a. 1747. n. 67. ZEPERNICK l. c. T. II. p. 372. SENCKENBERG imedit. iur. et hist. p. 265. AD. THEOPH. KIND vindiciae feudi pignoratitii Lips. 1777.
- ²⁴⁾ GOEBEL in den Helmst. Nebenst. P. II. p. 238. SENCKENBERG l. c. §. 19.

B

k) annuae praestationis, cuius species sunt

α) feudum de cavena, et

β) de camera ²⁵⁾).

l) aedificii ²⁶⁾ etc.

3) *de modo constituendi et acquirendi feudum*, ubi speciatim agitur:

A) DE CONCESSIONE FEVDI, quae fit

1) vel pure,

2) vel adiecta conditione, unde oritur *expectativa feudalis* ²⁷⁾, ubi agitur:

a) de definitione et divisione expectativarum,

b) de iuribus et obligationibus ex concessa expectativa manantibus, quoad

α) primum concedentem et acquirentem,

β) successores

a) primi acquirentis ²⁸⁾

b) con-

²⁵⁾ SENCKENBERG l. c. §. 19.

²⁶⁾ RVD. AVG. NOLTEN *von der Belehnung mit Höfen und Häusern* ap. ZEPERNICK l. c. p. 368.

²⁷⁾ GE. LVD. BOEHMER *de natura et indole expectativae et invest. event.* Götting. 1747.

²⁸⁾ Vid. Recessum CHRISTIANI LVDOVICI et GEORGII WILHELMI DVC. BRVNSVIC. d. d. 10. Iul. 1646. §. 23. ap. RETHMEIER *Braunschv. Chronic* p. 1672. BOEHMER *in iure feud.* §. 178. STRVBEN *Rechtliche Bedencken* T. I. resp. 116.

- b) concedentis ²⁹⁾.
 c) de collisione expectatarum ³⁰⁾.
 d) de modis finiendi expectativam
 feudalem ³¹⁾.

B) DE ADQUISITIONE FEVDI, quae est vel *vera*
 vel *ficta*.

I) VERA constitutio feudi consideratur

1) *ratione modi feudum acquirendi*. Fit au-
 tem vera acquisitio feudi

a) vel *immediate per investituram* ³²⁾.
 Hic agitur

a) de definitione et divisione investi-
 turae.

b) de actu traditionis et inaugura-
 tionis ³³⁾.

c) de loco ubi investitura peragitur
³⁴⁾.

d) de

²⁹⁾ GE. LVD. BOEHMER *de obligatione successoris ex ex-
 pectativa feudali antecessoris* Götting. 1749. STRV-
 BEN l. c. resp. II 5.

³⁰⁾ BECKMANN *de expectativis feudal. earumque collisio-
 ne* (Götting. 1753.) §. 43. 46. et 48.

³¹⁾ IO. IAC. HEFERICH *disp. sistens casus potiores ex-
 tinctae expectativae* Tubing. 1741.

³²⁾ BOCERI *tract. de investitura feudi*. SENCKENBERG
 l. c. §. 22. DE SELCHOW l. c. §. 574. seqq. LEY-
 SER l. c. p. 55.

³³⁾ BOEHMER *in iure feud.* §. 102. SCHEIDT l. c. p.
 43^l.

³⁴⁾ DE SELCHOW l. c. §. 575. SCHEIDT l. c. p. 394.

- d) de investitura per procuratorem ³⁵⁾.
- e) de iureiurando a vasallis in ipso actu investiturae praestando. ³⁶⁾
- f) de litteris investiturae, reversalibus et dinumeramento ³⁷⁾.

β) vel *mediate* per *successionem*, haec est

A) vel *legitima*, ubi:

- a) de iure succedendi. Hic laudantur ii, qui ad successionem feudalem vel admittuntur vel ea excluduntur ³⁸⁾.
- b) de ordine succedendi, tum *legitimo*, tum *speciali* ³⁹⁾.

B) vel *specialis*, qualis est:

- 1) successio ex investitura simultanea ⁴⁰⁾, de qua

a) ge-

³⁵⁾ DE SELCHOW et SCHEIDT loc. cit.

³⁶⁾ DE SELCHOW l. c. §. 578. LEYSER l. c. in addit. §. 28. SENCKENBERG in *iure feudali* append. n. 69.

³⁷⁾ PVFENDORF *observ. iur. univ.* T. I. obi. l. SELCHOW l. c. §. 576. LEYSER l. c. p. 52. SENCKENBERG in *append. iur. feud.* n. 67.

³⁸⁾ REISCKE de *feud.* Br. Cap. I. 2. et 3. Dicitur de divisione feudorum in *masculina* et *feminina*, *antiqua* et *nova* ex *pacto* et *providentia* et *hereditaria*. Cf. SELCHOW l. c. §. 588. LEYSER l. c. p. 51. SENCKENBERG. l. c. §. 39.

³⁹⁾ De quibus in praelect. Vid. omnino BOEHMER. in *iure feud.* Sect. I. cap. VIII. et IX.

⁴⁰⁾ IO. AVG. HELLFELD Sive Resp. IAC. RAVE de *simultanea investitura in terris* B. L. §. 64. BOEHMER in *iure feud.* §. 165. SELCHOW l. c. §. 580. SENCKENBERG l. c. §. 29. seq.

- a) generalia quaedam praemittuntur.
 - b) quibus in locis hodie adhuc obtinet, docetur.
 - c) modus ex ea succedendi explicatur ⁴¹⁾, et denique
 - d) quid iustum sit, si plures in feudum succedunt, declaratur ⁴²⁾.
- 2) successio ex investitura eventuali et expectativa ⁴³⁾.

B) *ratione modi feudum constitutum conservandi, ubi*

A) *de renovatione investiturae.*

1) *in genere, hic expenditur:*

- a) quando locum habeat, quoties sc. mutatio contingit,
 - α) vel personae domini
 - β) vel personae vassalli,
- b) quis eam petere debeat ⁴⁴⁾.

2) *in*

⁴¹⁾ IO. FRID. WERNER *de simultanee investitorum in feudum successione*. Vitemb. 1733.

⁴²⁾ BOEHMER *in iure feud.* §. 137. seqq. DE SELCHOW l. c. §. 589. SENCKENBERG l. c. §. 40.

⁴³⁾ BOEHMER l. c. §. 177. DAN. NETTELBLADT *de successione expectativariorum in feudam apertum*. Hal. 1752.

⁴⁴⁾ *Corp. Constir. Calenberg.* T. 4. p. 346. DE SELCHOW l. c. §. 580. seq. STRVEEN *Rechil. Bedencken* T. I. resp. 88. SENCKENBERG l. c. §. 30. LEYSER l. c. p. 52.

2) in *specie*, ubi:

- a) tempus petendae renovationis determinatur ⁴⁵⁾.
- b) ea, quae in petenda investiturae renovatione observanda sunt, indicantur ⁴⁶⁾.
- c) quale, nisi petita fit, ius obtineat, evincitur ⁴⁷⁾.

B) de *praestationibus intuitu investiturae faciendis*, ubi:

- a) de natura et indole laudemii agitur.
- b) quid a vasallo solvendum, dum renovatio investiturae fit, recensetur ⁴⁸⁾.
- c) occasiones, quae laudemia necessaria faciunt, exponuntur ⁴⁹⁾.

II) *FICTA* acquisitio feudi fit per *prescriptionem* ⁵⁰⁾, ubi:

a) de

⁴⁵⁾ SENCKENBERG l. c. §. 33. LEYSER l. c. p. 55.

⁴⁶⁾ BOEHMER in iure feud. §. 191. DE SELCHOW l. c. §. 576. SENCKENBERG l. c. §. 24. *Corp. Constitur. Calenberg. T. 4. n. 141. p. 346.*

⁴⁷⁾ DE SELCHOW l. c. §. 581. SENCKENBERG l. c. §. 30. STRVBEN l. c. T. I. resp. 88.

⁴⁸⁾ SENCKENBERG l. c. §. 33. et in *append. iur. feud.* n. 76. LEYSER l. c. p. 54. LVNIG l. c. p. 1466.

⁴⁹⁾ DE SELCHOW l. c. §. 582. SENCKENBERG l. c. §. 30. LEYSER l. c. p. 52.

⁵⁰⁾ *Cellische Gerichts - Ordn.* p. 566. DE SELCHOW l. c. §. 583. SENCKENBERG l. c. §. 34.

- a) de fontibus praescriptionis feudalis acquisitivae, et
 b) eius requisitis ⁵¹⁾.
-

CAPVT III.

Iura et obligationes ex feudo constituto derivandas comprehendens.

Vbi agendum:

I) DE IVRIBVS DOMINI ET OBLIGATIONIBVS VASALLI,

1) in genere de iure domini

- a) in feudum ipsum,
 b) in vasallum, quoad
 α) fidelitatem.
 β) reverentiam.
 γ) vasallagium.
 δ) obsequium feudale ¹⁾.

2) in

⁵¹⁾ IO. LVD. SCHMIDT *de praescriptione feudi acquisitiva*. GE. HEN. BRVCKNER *de feudo informi in primis praescriptione quaesito* ap. IENICHEN l. c. T. III. P. 799.

¹⁾ BOEHMER *in iure feud.* Lib. I. S. II. c. I.

- 2) in *specie* circa servitia feudalia 2)
 a) militaria,
 b) non militaria 3)

II) DE IVRIBVS VASALLI EX FEVDO CONSTITVTO.

- 1) in *genere*, quoad
 α) dominum directum.
 β) feudum ipsum, ratione
 a) iuris utendi fruendi
 b) refutandi 4).

- 2) in *specie*, ubi;

A) de *alienatione feudi*, hic

- a) requisita, ad validam alienationem
 necessaria, recensentur.
 b) aliae dispositiones alienationem in-
 cludentes, indicantur 5).
 c) quid iustum sit, illicita feudi facta
 alienatione, tum

α) re-

2) ANDR. KOHL *de servitiis feudal.* STRVBEN *Nebenst.*
 T. I. obf. 4.

3) vid. Constitut. D. IVLII DVC. BRVNSVIC. d. a. 1588.
 ap. LVNIG l. c. T. II. p. 1447. ENGELBRECHT *de*
servitiis vasallorum militaribus cap. 6. §. 9. SCHOPF
in thesauro iur. feud. p. 170. DE SELCHOW l. c. §.
 115. et 591. *id. im Magazin für die Teutschen Rech-*
ze T. I. p. 273. et 333. seqq. *id. in iure German.* §.
 118. SCHEIDT l. c. p. 236. et 431. SENCKENBERG
 l. c. §. 44. LEYSER l. c. p. 49. seqq.

4) BOEHMER *in iure feud.* Lib. I. Sect. II. Cap. 4.

5) DE SELCHOW l. c. §. 584. in f.

- α) respectu domini ⁶⁾, tum
β) successorum ⁷⁾, determinatur ⁸⁾.

B) de *constitutione subfeudi* ⁹⁾, quod

- a) definitur,
b) natura eius explicatur ¹⁰⁾.
c) facultas subfeudum constituendi,
evincitur ¹¹⁾.
d) quomodo constituatur, determina-
tur ¹²⁾.

C) de

⁶⁾ DE SELCHOW l. c. §. 584. SENCKENBERG l. c. §. 35.
LEYSER l. c. p. 58.

⁷⁾ BOEHMER *in iure feud.* §. 275. seqq. CHRIST. LVD.
STIEGLITZ *de iure succedendi agnatorum in feudum
alienatum vivo alienatore* Lipf. 1714. LVD. MENCKEN
de retractu filiorum gentilitio in feudis Lipf. 1710.

⁸⁾ Dicatur de feudi oppignoratione. Cf. DE SELCHOW
l. c. §. 585. SENCKENBERG l. c. §. 36. et in append.
n. 15. et 16.

⁹⁾ ANDR. KOHL *de subfeudis* SELCHOW l. c. §. 586.
SENCKENBERG l. c. §. 37. et in append. n. 17.

¹⁰⁾ STRUBEN R. B. T. I. resp. 147. PVFENDORF l. c.
T. III. obf. 140.

¹¹⁾ CHRIST. GOTTL. BVDER *de vetusta origine subfeu-
dorum eorumque necessitate.* HERM. VVLTEJVS *de
feudis* Lib. I. c. 10. REINHARTH *observ. ad Christin.*
Vol. 6. obf. 14. §. 5.

¹²⁾ Iure Brunsvico Guelpherbytano consensus domini
simpliciter in constitutionem subfeudi exigitur. Io.
GE. PERTSCH *de iure subvasalli in subfeudo aperto* §.
vlt. adde PERILL. DAN. NETTELBLADT *disp. de ob-
lacione feudi in subfeudum absque consensu domini in-
valida.* Hal. 1755.

C) de facultate testandi de feudo, nec non de pactis successoriis ¹³⁾.

D) de tutela vasalli impuberis ¹⁴⁾.

III) DE OBLIGATIONE DOMINI ET VASALLI ERGA ALIOS.

a) in genere quoad debita intuitu feudi contracta, ubi:

α) generalia quaedam de iis praemittuntur ¹⁵⁾.

β) ipsa debita feudalia discutiuntur, quae sunt

a) vel necessaria,

b) vel subsidiaria, et haec iterum

a) vel in specie sic dicta,

b) vel consensuata.

γ) quidem iustum sit circa executionem ob non soluta debita exponitur ¹⁶⁾

b) in specie, quoad

α) prae-

¹³⁾ DE SELCHOW l. c. §. 587. SENCKENBERG l. c. §. 38.

¹⁴⁾ DE SELCHOW l. c. §. 593. SENCKENBERG l. c. §. 46. HIER. FRID. SCHORCH de tutela feudali ejusque differentiis ab allodiali. Erf. 1745.

¹⁵⁾ REISCKE de feudis Brunsvic. cap. 4.

¹⁶⁾ DE SELCHOW l. c. §. 596. STVCK l. c. conf. 26. n. 341. seqq. LEYSER l. c. p. 56. seqq. SENCKENBERG l. c. §. 57. IO. TOB. REINHARTH de eo quod iustum est circa executionem in bona feudalia Ien. 1745.

- α) praestationem dotalitii et alimentariae provisionis ¹⁷⁾.
- β) separationem allodii a feudo ¹⁸⁾, de qua agendum:
- a) in genere, quoad
- a) definitionem
- b) casus in quibus locum habet.
- c) ea, quae ad feudum et quae ad allodium sunt referenda ¹⁹⁾.
- d) praesumptionem allodialitatis ²⁰⁾,
- b) in specie, ratione
- a) allodiorum feudo iunctorum.
- b) meliorationum feudaliū ²¹⁾
- c) fructuum feudi ²²⁾,
- d) im-

¹⁷⁾ Vid. Confit. Special. Guelpherb. d. a. 1703. et 1714. *die Alimentir und Dotirung der Töchter aus den Lehngütern betreffend* ap. LVNIG l. c. p. 1459. seqq. DE SELCHOW l. c. §. 597. SENCKENBERG l. c. §. 53. seqq. LEYSER l. c. in addit. §. 37. seqq.

¹⁸⁾ GE. LVD. MENCKEN *de allodio ejusque separatione a feudo* Vitemb. 1743.

¹⁹⁾ BOEHMER *in iure feud.* §. 344.

²⁰⁾ STRVBEN *Nebenst.* T. III. obf. 17. §. 2. et 3. SENCKENBERG l. c. §. 48.

²¹⁾ SCHWEDER *de meliorationibus feudi* DE SELCHOW l. c. §. 595. PVFENDORF l. c. T. I. obf. 183. seqq. SENCKENBERG l. c. §. 49.

²²⁾ AD. FRID. TRENDLENBVRG *de iure fructuum in separatione allodii a feudo.* SENCKENBERG l. c. §. 50. ej. *Commentar. ad text. II. F. 28. §. 2. von Theilung der Lehnfrüchte im Sterbejahr* Götting. 1737.

- d) impenfarum in rem feudalem factarum,
 e) iuris retentionis ²³⁾.

CAPVT IV.

Modos tollendi nexum feudalem sistens.

Vbi agitur:

- 1) *de modis amittendi feudum*, nimirum
 a) feloniam ¹⁾, quae committitur
 α) *vel a vasallo*, ubi:
 a) quibus modis committatur, traditur ²⁾.
 b) poena feloniam determinatur ³⁾.
 c) remissio eius expenditur ⁴⁾.
 d) in quem devolvatur feudum, feloniam commissa, explicatur ⁵⁾.
 β) *vel a domino* ⁶⁾.

2) *de*

²³⁾ PVFENDORF I. c. T. II. obf. 130. SENCKENBERG I. c. §. 56.

¹⁾ Dicatur de definitione et divisione feloniam. SENCKENBERG I. c. §. 47. DE SELCHOW I. c. §. 594.

²⁾ BOEHMER in iure feud. §. 352.

³⁾ BOEHMER I. c. §. 353.

⁴⁾ BOEHMER I. c. §. 355.

⁵⁾ BOEHMER I. c. §. 356.

⁶⁾ THOMASIVS *de feloniam domini in select. feudal.* T. II. P. 275.

2) *de modis finiendi feudum.* Finitur

a) interitu

b) consolidatione, quae est

α) vel appropriatio ⁷⁾, quae oritur,

a) refutatione domini directi in favorem vasalli ⁸⁾.

β) praescriptione, qua feudum mutatur in allodium ⁹⁾.

⁷⁾ SENCKENBERG l. c. §. 47. LEYSER l. c. in addis. §. 42.

⁸⁾ STRVBEN *Rechl. Bedenck.* T. II. resp. 38.

⁹⁾ STRVBEN l. c. resp. 106. VON BRAVN *von der Verwandlung des Lehns in Erbe durch die Verjährung* ap. ZEPERNICK l. c. T. I. p. 50.

CAPVT V.
De iudicio feudali.

Hic:

α) quaedam generalia promittuntur

a) de iurisdictione feudali ¹⁾.

b) causis feudalibus ²⁾.

c) actionibus feudalibus ³⁾.

d) de iudice et iudicio feudali ⁴⁾.

β) ipse modus procedendi in causis feudalibus explicatur, tum

a) antiquus ⁵⁾, tum

b) hodiernus ⁶⁾.

¹⁾ CHRIST. GOTTL. BIENER *de origin. iurisdift. feudali. ex iurisdift. ordinaria repetendis* Lips. 1779.

²⁾ HULD. AB EYBEN *de causis feudalibus* in op. p. 651.

³⁾ BALTH. LEON. SCHWENDENDÖRFER *de action. feudali.* Lips. 1703.

⁴⁾ IO. IAC. MASCOV *de paribus Curiae* Lips. 1740. GE. LVD. BOEHMER *de iudice curiae feudali.* in observ. iur. feud. p. 277.

⁵⁾ LVDOVICI *Einleit. zum Lehns-Proceß.* Cap. III. seq.

⁶⁾ BOEHMER *in iure feud.* §. 372. seq. DE SELCHOW l. c. §. 599. seqq. SENCKENBERG l. c. §. 57. seqq.

Capitulum V.
De iudice feodal.

Item

- 1) de iudice feodal
- 2) de iudice feodal
- 3) de iudice feodal
- 4) de iudice feodal
- 5) de iudice feodal

Item de iudice feodal in capitulo

- 1) de iudice feodal
- 2) de iudice feodal

Item de iudice feodal in capitulo
de iudice feodal in capitulo
de iudice feodal in capitulo

Item de iudice feodal in capitulo
de iudice feodal in capitulo
de iudice feodal in capitulo
de iudice feodal in capitulo
de iudice feodal in capitulo

Kl 1140

ULB Halle

3

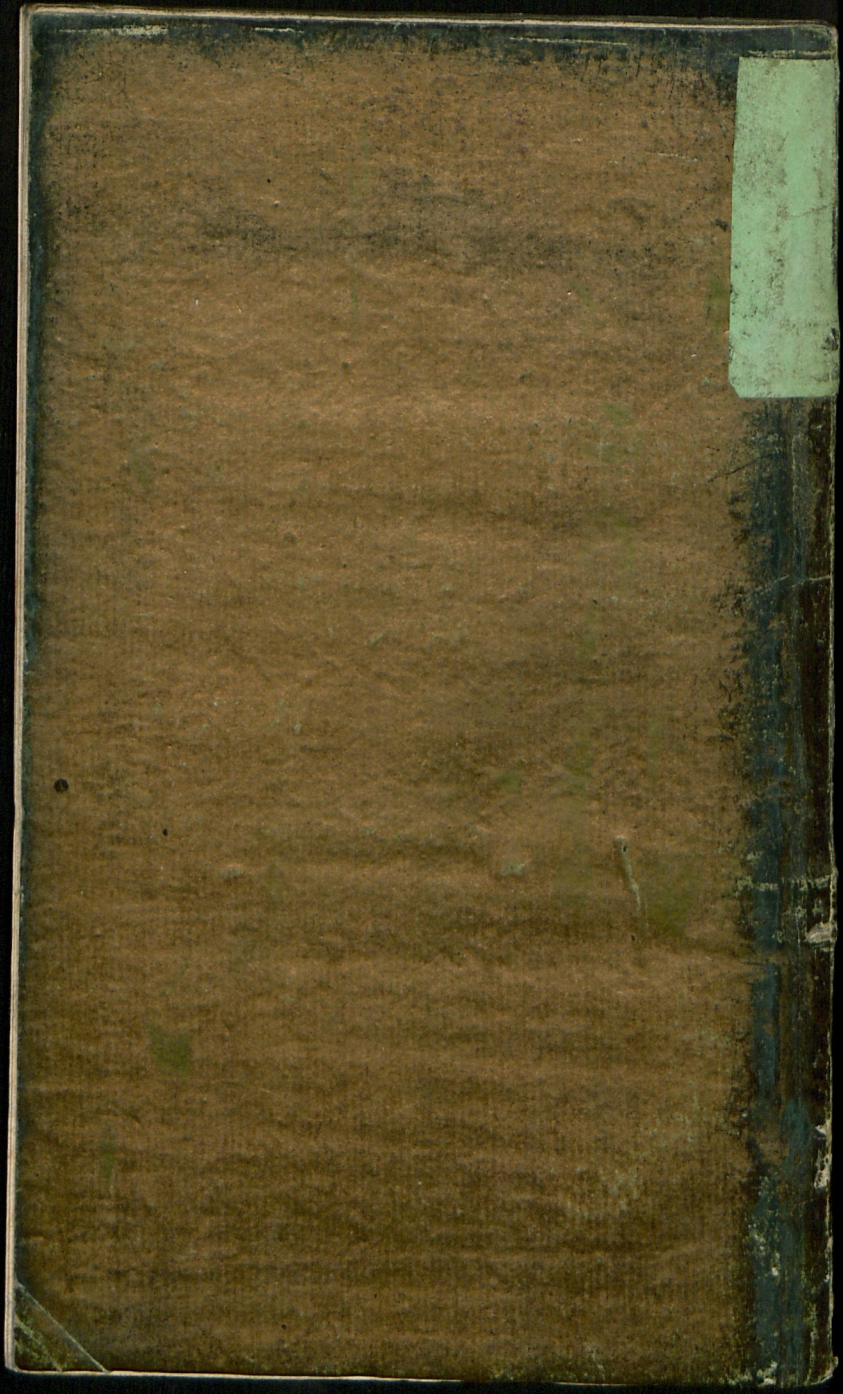
006 784 062

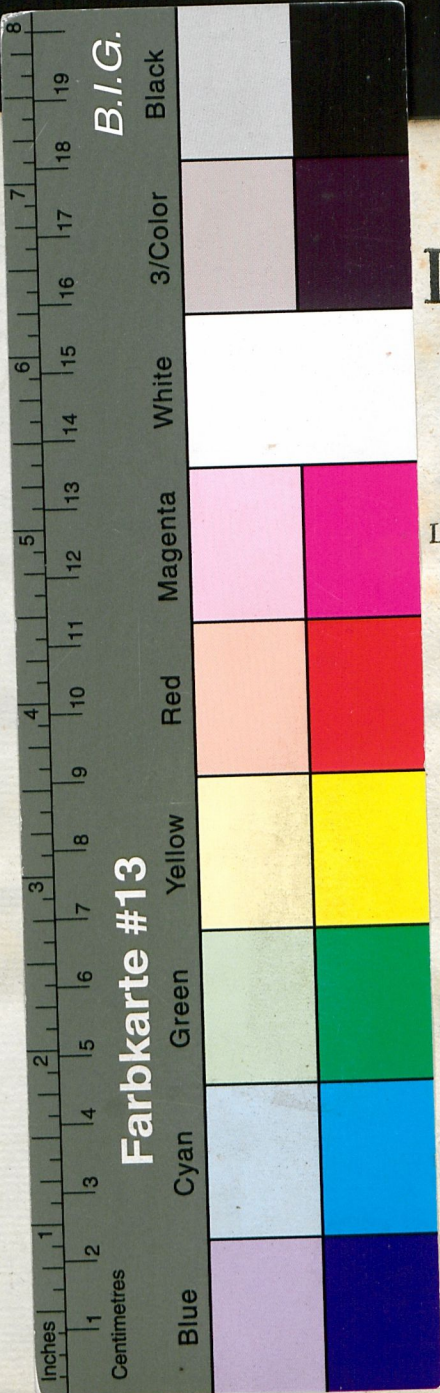

VD 18

M

B.I.G.

Farbkarte #13

CONSPECTVS IVRIS FEVDALIS

SIGILLATIM
BRUNSVICO-LVNEBVRGICI.

IN VSVM
LECTIONVM ACADEMICARVM

A V C T O R E
D. THEOD. HAGEMANN

PROF. IVR. IN ACADEM. HELMSTADIENSI.

GOETTINGAE,
SVMTIBVS VIDVAE ABRAH. VANDENHOECK.
MDCCLXXXVI.